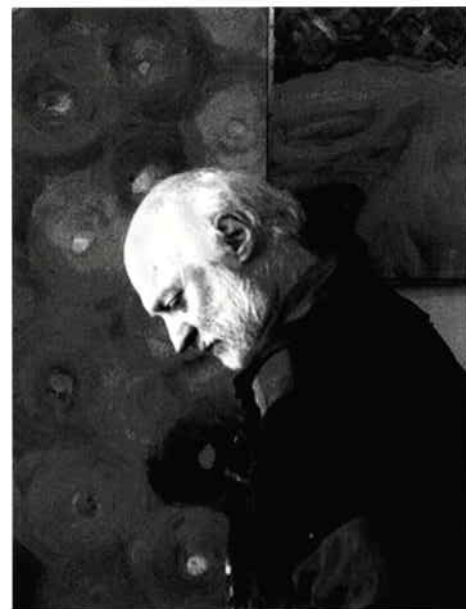


Václav Bláha

Malíř Václav Bláha se narodil 1. dubna 1949 v Praze. V letech 1968 až 1974 studoval na Akademii výtvarných umění v Praze (ateliér prof. Arnošta Paderlíka). Samostatně vystavuje od roku 1979 (více než 30 výstav), kolektivních výstav se účastní od roku 1981 (více než 50 výstav v tuzemsku, Belgii, Dánsku, Finsku, Německu, Rakousku, USA a Velké Británii). Svými díly je zastoupen v řadě veřejnoprávních a soukromých sbírek v ČR a zahraničí. Byl zakládajícím členem Volného seskupení 12/15 – Pozdě, ale přece; v současné době člen S.V.U. Mánes v Praze. Žije a pracuje v Praze.



„...Je ráno a já jsem se probudil drčený růžovým úsvitem a ka-lem oblohy, která spouštěla za mými okny podivné perly pochybnosti.“

Václav Bláha

Václav Bláha je čelným představitelem generace českých umělců, kteří začali svou samostatnou dráhu v bezútesné situaci normalizačního útlaku 70. let 20. století. Jeho figurativní tematika z období sedmdesátých a osmdesátých let se zaměřuje na jednotlivce, který je osamocen a sevřen v jakési osudové existenční síti bytí, jejíž tíže dopadá na anonymní lidskou bytost a deformuje ji pod nevyhnutelným tlakem. Symbolické umocnění přítomnosti materiálu a pojetí toho, jak je proces vetknutý do významu výtvarného díla, nadále hraji v Bláhově obrazové řeči zásadní roli.

Hustá barevná hmota jako „maso“ a obnažené spodní vrstvy obrazu jako „kost“ tvoří plastickou scénu pro vyjádření Bláhových lidských dramát. Pozorujeme, že postava není ani tak protagonistou jednajícím sama o sobě, jako spíše prostupnou a integrální součástí svého psychologického okolí, což je snad nejlépe patrné v Bláhových cyklech „Záznamy“ a „Zprávy“, které vznikly během devadesátých let. Lidská bytost se v nich stává čím dál tím více odhmotněnou přítomností, tvarem, který se zvolna vytrácí do různobarevného rastru. Výrazně zde také figurují slova, nebo lépe řečeno zprávy adresované autorem sobě samému v podobě úryvků konfesních myšlenek. Tato zpovědní sdělení však nemají být jednoduše čitelná – slouží zároveň jako energické kaligrafické znaky, ale i jako symbolizované proudění vnitřních myšlenek. Jednotlivá díla mohou být přítom skládána jako kostky mozaiky do větších kompozičně i prostorově variabilních celků. Bláha tento příznačný postup uplatňuje i ve svých nových pracích koncepčně shrnutých pod názvem „Příběhy“.

Hlavním těžištěm autorova zkoumání je expresivně pojaté prostředí, v němž je lidská postava úzce propojená se vším, co ho obklopuje (ve vztahové, historické, politicko-společenské i přírodní rovině). Lidský tvar zde působí jako dynamický hýbatel ale i jako oběť „zásahů“ odjinud. Je logické, že se tento stálý impuls promítal do několika projektů koncipovaných jako prostorové instalace, jejichž smysl byl aktivován teprve fyzickou přítomností pozorovatele, který do nich vstupuje, prochází jimi,

zanechává v nich své stopy, ba dokonce se účastní trvání díla, jeho opotřebovávání a nakonec i zániku. Bláhova symbolická fóra jsou ústředním místem, ve kterém se splývá konkrétně vymezené vědomí jednotlivce se stěží postřehnutelným rytmem kolektivního lidského osudu. Autorův věčně „zasazený“ člověk je především on sám, posléze však i ztělesnění všech otázek, týkajících se smrtelné lidské existence.

V cyklu obrazů a kreseb z let 2006-2007 autor reflektoval skutečnou situaci, v níž se doslova ocitl, v „obklíčení“ vodního živlu. Jeho zprvu prozaický zážitek podněcoval myšlení nad nejistým místem člověka uprostřed nejrůznějších určujících vlivů. Najdeme tu příznačné znamení Bláhovy výpovědi: mraky a déšť se stávají dynamickou konstrukcí, vymezující lidský prostor. Člověk je však zároveň touto „klecí“ sám prostoupený a tím spojený s jinými lidskými bytostmi. Bez nutnosti bližších odkazů podává Václav Bláha osobní zprávu jejíž metaforická řeč stavby a pohybu vyjadřuje obecnější úvahu nad postavením člověka ve stále proměnlivém rastru přírody a existence.

Nové obrazy Václava Bláhy ukazují aktuální podobu zmíněných charakteristik: monumentální tělesné fragmenty se stále splétají do motivického „kostkovaného jsoucna“, figurální obrysy se rozplývají do vzorce drobných tůní utvářených ze světelných bodů hvězd či slunečního svitu na trávě. Zarpoutile vykročená „podivná figurka“ se znovu vydává na svou pouť časem a prostorem. Vedle tónů existenční surovosti tu však zároveň nacházíme zřetelnější něžnost (snad i střídavě romantické ozvěny) v autorově soustavném pojednání lidské křehkosti. Reflexe osobně a společensky bezvýhodného stavu, podmiňující pojetí Bláhových prvních zralých prací sedmdesátých let, jsou již dávno vystřídané „hybným zaujetím“ důvěrným citovým životem a tázavým úžasem z přírodních jevů klenutých největším tajemstvím – vesmírem. Projevu se tu i Bláhova neskrytá ironičnost, vyjadřovaná jemným nádechem (sebe)útočného humoru, ale hlavně zdůrazňováním pochybnosti jako neodmyslitelné součásti cesty k poznání sebe i světa.

Bláhova je hlava vzhlížející nahoru do nebe. Jeho díla jsou svědectvím o tom, co vše tato „vyšší sféra“ přináší životu člověka, v kladném i záporném smyslu.

Richard Drury



Galerie Magna, Bieblova 3, 702 00 Ostrava / výstava potrvá od 7.10. do 11.11.2009

Tento projekt je realizován za finanční podpory statutárního města Ostravy a Městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz



Posedlost, 2009, akryl na plátně a sololitu, 123 x 135 cm